

Agenda

Vergadering van de commissie voor Binnenlandse Zaken (BIZA)

dinsdag 25 november 2025 van 17:35 tot 17:50

sluit aan op: dinsdag 25 november 2025, commissies Binnenlandse Zaken (BIZA) en Europese Zaken (EUZA)

locatie: commissiekamer 1

soort vergadering: regulier

agendastatus: **definitief**

1. Vaststellen agenda

- **Bijlagen**
 - PDF-versie van het convocaat

2. 36800 B

Begrotingsstaat gemeentefonds 2026

Bespreking

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Wenst de commissie in schriftelijk overleg te treden met de minister van BZK over het Besluit?

Toelichting

Op verzoek van het lid Van Hattem (PVV) wordt hierbij het Besluit tot wijziging van het Besluit financiële verhouding 2001 in verband met wijzigingen van de maatstaven van de algemene uitkering van het gemeentefonds (Stb. 2025, 244) geagendeerd. Dit Besluit is op grond van artikel 8, vierde lid Financiële-verhoudingswet op 29 september 2025 door de minister van BZK nagehangen. Desgewenst kan de commissie in overleg treden met de minister van BZK over het Besluit.

Artikel 8, vierde lid Financiële-verhoudingswet: 'Een krachtens het derde lid vastgestelde algemene maatregel van bestuur treedt niet eerder in werking dan acht weken na de datum van uitgifte van het *Staatsblad* waarin hij is geplaatst. Van de plaatsing wordt onverwijld mededeling gedaan aan de beide kamers der Staten-Generaal.'

- **Bijlagen**

- brief minister van BZK: Mededeling van de plaatsing in het Staatsblad van het Besluit financiële verhouding 2001 in verband met wijzigingen van de maatstaven van de algemene uitkering van het gemeentefonds (178329)
- Begrotingsstaat gemeentefonds 2026 (36.800 B)

3. 36600 VII, K

Verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZK over goedkeurende beleidsbesluiten; Begrotingsstaten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2025

Bespreking verslag schriftelijk overleg

- **Ambtelijke toelichting**

Beslispunt

Wenst de commissie in nader schriftelijk overleg te treden of wenst zij de brief voor kennisgeving aan te nemen?

Toelichting

Op 10 juni 2025 is een brief met vragen inzake het instrument goedkeurende beleidsbesluiten van de leden van de **BBB**-fractie, met aansluiting van de leden van de fractie van 50PLUS, en de leden van de fracties van de **PvdD** en **50PLUS** gezamenlijk aan de minister van BZK gestuurd. Deze heeft bij brief van 11 november 2025 geantwoord. Het verslag schriftelijk overleg ligt heden ter bespreking voor.

● **Bijlagen**

- Begrotingsstaten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2025 (36.600 VII); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZK over goedkeurende beleidsbesluiten (EK, K)
- Begrotingsstaten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2025 (36.600 VII)

4. **T04063**

Toezegging Notitie aanpassing afwegingskader (36.600 VII)

● **Ambtelijke toelichting**

Beslispunten

- wenst u naar aanleiding van de notitie d.d. 11 november 2025 in schriftelijk overleg te treden met de bewindslieden van Financiën;
- kunt u ermee instemmen dat aan toezegging T04063 is voldaan?

Notitie

Bij de begrotingsbehandeling Binnenlandse Zaken (36.600 VII) op 8 april 2025 heeft de minister van BZK in reactie op vragen van de leden Van Rooijen (50PLUS), Dittrich (D66) en Nicolaï (PvdD), de Kamer een notitie toegezegd over de vraag óf het afwegingskader rondom goedkeurende beleidsbesluiten aanpassing behoeft. De week daarna is dit aan de orde geweest in de commissies BIZA, Financiën en SZW, waarbij is besloten dat de toegezegde notitie wordt geagendeerd en besproken in de commissie BIZA en dat wanneer zich op beleidsterreinen concrete casussen voordoen van goedkeurende beleidsbesluiten, die in de desbetreffende vakcommissie worden behandeld.

In de nu ontvangen notitie (van 11 november 2025) stellen de bewindslieden van Financiën dat zij alles afwegende geen aanleiding zien het in december 2023 vastgestelde afwegingskader te herzien. Ook in de toekomst achten zij de inzet van het instrument van goedkeurende beleidsbesluiten soms noodzakelijk gelet op het feit dat de snelheid waarmee dit instrument kan worden ingezet maatschappelijk onaanvaardbare gevolgen kan voorkomen. Zij zeggen toe dat de toepassing van het afwegingskader uiterlijk eind 2028 extern zal worden geëvalueerd. Daarnaast zeggen zij toe in de ministerraad aandacht te blijven vragen voor de zorgen die in de Eerste Kamer zijn geuit over de inzet van dit instrument. De ondertekening van de goedkeurende beleidsbesluiten vooruitlopend op wetgeving zal voortaan plaatsvinden door de verantwoordelijke bewindspersoon, in plaats van de hoofddirecteur Fiscale en Juridische Zaken van het ministerie van Financiën.

● **Bijlagen**

- Begrotingsstaten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2025 (36.600 VII); brief van de minister van BZK over het afwegingskader voor goedkeurende beleidsbesluiten (EK, J)
- Belastingdienst (31.066); brief van de staatssecretarissen van Financiën over kader beleidsbesluiten vooruitlopend op wetgeving op terreinen van Belastingen, Toeslagen en Douane (EK, AM)
- Toezegging Notitie aanpassing afwegingskader (36.600 VII) (T04063)
- Begrotingsstaten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2025 (36.600 VII)

5. T03361 en T03364

Verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van BZK over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen en toezeggingen Wet Open Overheid; Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid

Bespreking verslag van een nader schriftelijk overleg

● Ambtelijke toelichting

Beslispunten

- Wenst de commissie de status van toezeggingen T03361 en T03364 te wijzigen?
- Zijn de vragen afdoende beantwoord of wenst de commissie in nader schriftelijk overleg te treden?

Toelichting

Op 17 maart 2025 informeerde de minister van BZK de Kamer over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen en toezeggingen inzake de Wet Open Overheid (Woo). In haar brief ging zij in op twee toezeggingen met betrekking tot het verdrag van Tromsø:

◦

[Toezeegging Belemmeringen Verdrag van Tromsø in kaart brengen \(33.328/35.112\) \(T03361\)](#)

◦

[Toezeegging Onderzoek naar ratificatie verdrag van Tromsø \(33.328/35.112\) \(T03364\)](#)

In uw commissievergadering van 1 april 2025 besloot u de status van beide toezeggingen ongewijzigd te laten, aangezien de minister in haar brief aankondigde dat zij de Kamer over die toezegging nader zou informeren in de eerste helft van 2025. Op 4 juli jl. ontving uw commissie de aangekondigde brief. Op pagina 4 van die brief (33328, AN) ging zij in op de twee toezeggingen en liet weten dat er geen onderzoek zal worden uitgevoerd. In de vergadering van 9 september jl. heeft u besloten de status van de beide toezeggingen T03361 en T03364 ongewijzigd 'openstaand' te laten. Op 15 oktober 2025 is een brief aan de minister van BZK gestuurd met vragen van de leden van de fracties van **GroenLinks-PvdA**, mede namens de fractie van de PvdD, en de leden van de fracties van de **BBB** en **D66**. Op 13 november 2025 heeft de minister geantwoord.

● Bijlagen

- Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (33.328), Novelle Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (35.112); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van BZK over de voortgang van de uitvoering van de maatregelen en toezeggingen Wet Open Overheid (EK 33.328 / 35.112, AO)
- Concept: Vergelijking Verdrag van Tromsø en de bijzondere openbaarmakingsregimes (169 p.)

-
- Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (33.328), Novelle Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (35.112); brief van de minister van BZK over voortgang van de uitvoering van de maatregelen en toezeggingen Wet Open Overheid (EK 33.328 / 35.112, AN)
 - Voortgang uitvoering aangenomen moties (4p.)
 - Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (33.328), Novelle Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (35.112); brief van de minister van BZK over voortgang uitvoering verschillende maatregelen en toezeggingen open overheid (EK 33.328 / 35.112, AM)
-

- Toezeegging Belemmeringen Verdrag van Tromsø in kaart brengen (33.328/35.112) (T03361)
- Toezeegging Onderzoek naar ratificatie verdrag van Tromsø (33.328/35.112) (T03364)

-
- Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (33.328)
 - Novelle Initiatiefvoorstel-Snels en Sneller Wet open overheid (35.112)

6. 36800 VII / 36800 IV, A: toezeggingen- en motierappel

● Ambtelijke toelichting

Beslispunten

- Kan de commissie instemmen met de ambtelijke voorstellen uit het memo?
- Hoe wenst de commissie te oordelen over de gewijzigde motie-Van der Goot (OPNL) c.s. (36600 B, J)?

Toelichting

Op 17 september 2025 is het jaarlijkse toezeggingen- en motierappel uitgegaan naar de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) met overzichten van respectievelijk openstaande en deels voldane toezeggingen en van de niet of gedeeltelijk uitgevoerde moties op het beleidsterrein van dit departement. De gehanteerde rappeldatum is **1 juli 2025**; het betreft dus toezeggingen en moties waarvan de termijn op die datum is verstreken

Op 13 november 2025 heeft de minister van BZK mede namens de staatssecretaris van BZK, schriftelijk gereageerd en de stand van zaken weergegeven met betrekking tot zowel de afdoening van de toezeggingen als de moties.

In de bijlage treft u een ambtelijk memo aan met een nadere toelichting en een ambtelijk voorstel per toezegging en motie over de - al dan niet te wijzigen - (uitvoerings)status van de toezegging en de motie, tenzij het oordeel aan de commissie wordt gelaten.

● Bijlagen

- Memo toezeggingen en moties BZK

- Begrotingsstaten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2026 (36.800 VII), Begrotingsstaten Koninkrijksrelaties en BES-fonds 2026 (36.800 IV); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZK over niet en gedeeltelijk uitgevoerde moties en over (deels) openstaande toezeggingen (EK 36.800 VII / 36.800 IV, A)

- Motie-Rosenmöller (GroenLinks) c.s. over de aanbevelingen van de parlementaire onderzoekscommissie (CXLVI, Y)

- Motie-Kox (SP) c.s. over het plaatsen van de redactie van het algemeen verbod vóór de specifieke non-discriminatiegronden (35.741, E)

- Wet versterking participatie op decentraal niveau (36.210); motie van het lid Hartog c.s. over gefaseerde inwerkingtreding van de wet op Saba, Sint Eustatius en Bonaire (EK, F)

- Gewijzigde motie-Van der Goot (OPNL) c.s. over corrigeren van te lage inflatieramingen binnen het gemeentefonds (36.600 B, J)

- Begrotingsstaten Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties 2026 (36.800 VII)

7. 34293. L

Renovatie Binnenhof

● Ambtelijke toelichting

Beslispunt

Wenst de commissie in schriftelijk overleg te treden met de regering of wenst u de dertiende voortgangsrapportage voor kennisgeving aan te nemen?

Veertiende voortgangsrapportage renovatie Binnenhof

Ter bespreking ligt voor de brief d.d. 17 november 2025 ter aanbieding van de veertiende voortgangsrapportage renovatie Binnenhof met bijlage. De minister van VRO gaat in op de stand van zaken van het renovatieprogramma, de financiën, het risicomanagement en projectbeheersing.

In de dertiende voortgangsrapportage (mei 2025) had de minister toegezegd eind 2025 een geactualiseerde planning toe te sturen, waarin zij ook een update zou geven van wanneer de werkzaamheden aan de verschillende renovatiedelen naar verwachting gereed zullen zijn. Met toezending van de veertiende voortgangsrapportage lost zij die toezegging in. De minister meldt hierin onder andere:

- 1) De verwachting is dat de renovatiewerkzaamheden in de zomer van 2031 zijn afgerond. Omdat sommige gebouwdelen al eerder gereed zullen zijn is het voor de gebruikers mogelijk om vanaf begin 2031 toegang te hebben tot de bouwplaats om voorbereidingen te treffen voor hun inhuizing.
- 2) Op dit moment bedraagt het benodigde budget voor de renovatie euro 2,093 miljard. De verwachting is dat dit uiteindelijk zal uitkomen op euro 2,7 miljard (prijsspeil 1 januari 2026).

Governance en verantwoording

De Eerste Kamer heeft op het renovatiedossier twee onderscheiden rollen: namelijk die van controleur van de regering ('algemeen belang') en die van gebruiker van gebouwdelen aan het Binnenhof ('gebruikersbelang').

Uw commissie oefent de politieke controle uit op het door de minister van VRO (voorheen: BZK) gevoerde Binnenhofrenovatiebeleid. De dertiende voortgangsrapportage Binnenhofrenovatie wordt u in dit kader toegezonden. Over deze brief kunt u desgewenst in overleg treden met de regering.

Wat betreft de verantwoordelijkheid, inzet en besluiten van het College van Voorzitter en Ondervoorzitters (CVO), bijgestaan door de Griffier en de ambtelijke organisatie, gericht op de behartiging van de belangen van de Eerste Kamer als gebruiker van gebouwdelen aan het Binnenhof binnen het renovatieproject, doet het CVO op gezette tijden verslag aan de fractievoorzitters in het College van fractievoorzitters. Omdat de Eerste Kamer ook gebruikmaakt van de Grafelijke Zalen, zoals bij Prinsjesdag, kan de mogelijke renovatie van de Grafelijke Zalen, hieronder worden geschaard, evenals het langer gebruik moeten maken van de tijdelijke huisvesting.

● Bijlagen

- Renovatie Binnenhof (34.293); brief van de minister van VRO ter aanbieding van de veertiende voortgangsrapportage Binnenhof Renovatie (EK, L)
- 14e Voortgangsrapportage Binnenhof (17 november 2025, 26 p.)
- Renovatie Binnenhof (34.293)

8. 36521, C

Verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van BZK over kabinetsreactie jaarverslagen 2023 Nationale ombudsman en Kinderombudsman; Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023

Bespreking verslag van een nader schriftelijk overleg

● Ambtelijke toelichting

Beslispunt

Zijn de vragen afdoende beantwoord?

Toelichting

Op 24 juni 2025 is een brief aan de minister van BZK gestuurd met nadere vragen van de leden van de fractie van **GroenLinks-PvdA** over het jaarverslag van de Nationale ombudsman en de kinderombudsman en de kabinetsreactie daarop. De minister heeft, mede namens de minister voor

- **Bijlagen**

- Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023 (36.521); verslag van een nader schriftelijk overleg met de minister van BZK over kabinetsreactie jaarverslagen 2023 Nationale ombudsman en Kinderombudsman (EK, C)
- Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023 (36.521); verslag van een schriftelijk overleg met de minister van BZK over de kabinetsreactie jaarverslagen 2023 Nationale ombudsman en Kinderombudsman (EK, B)
- Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023 (36.521); brief van de minister van BZK met de kabinetsreactie op de jaarverslagen 2023 van de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman (EK, A)
- brief van de minister van BZK van 24 oktober 2024 aan de Tweede Kamer met de kabinetsreactie op de jaarverslagen 2023 van de Nationale ombudsman en de Kinderombudsman
- Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023 (36.521); brief van de Nationale ombudsman aan de Eerste Kamer ter aanbieding van het jaarverslag van de Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman over 2023 (EK, niet als Kamerstuk gepubliceerd)
- Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023 (36.521); Jaarverslag van de Nationale ombudsman, de Kinderombudsman en de Veteranenombudsman over 2023 (TK, 2)
- Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023 (36.521); Aanbieding jaarverslag van de Nationale ombudsman over het jaar 2023 aan de Tweede Kamer. (TK, nog niet als Handelingen gepubliceerd)
- Jaarverslag Nationale ombudsman, Kinderombudsman en Veteranenombudsman 2023 (36.521)

9. Mededelingen en informatie

- **Ambtelijke toelichting**

Gesprek Stuurgroep Staat van de Uitvoering

Het gesprek met de Stuurgroep over de recente [Staat van de Uitvoering](#) is gepland op dinsdag 2 december, van 19.00-20.00 uur.

Werkbezoek AIVD

Het werkbezoek aan de Algemene Inlichtingen en Veiligheidsdienst (AIVD) staat gepland op maandag 8 december, van 15.00 tot 18.00 uur in Zoetermeer. Mocht u willen deelnemen aan dit werkbezoek dan kunt u dat - mocht u dat niet reeds hebben gedaan - bevestigen door uw voornaam/voornamen en achternaam zoals vermeld in uw paspoort en uw geboortedatum aan de commissiestaf te sturen.

Brieven Commissie van Toezicht op de Inlichtingen- en Veiligheidsdiensten (CTIVD)

Op de brievenlijst is de beleidsreactie op de CTIVD-rapporten nr. 81 en 82 en de aanbieding van de brief van de CTIVD over de invulling van de zorgplicht van de AIVD met betrekking tot het mentale welzijn van agenten. Beide brieven zullen ook worden opgenomen in het (beknopte) informatiedossier voor het werkbezoek aan de AIVD op 8 december.

- **Bijlagen**

- Lijst ingekomen brieven commissie BIZA
- Overzicht van aanhangige gedelegeerde regelgeving
- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (7 november – 14 november 2025)
- Overzicht van nieuwe Europese wetsvoorstellen en mededelingen (14 november – 21 november 2025)

10. Rondvraag

De griffier van de commissie,
Fred Bergman